

स्नातकपरीक्षा:- २०१५
बि.ए. - विद्वन्मध्यमा - प्रथमवर्षः

शास्त्रम् - संस्कृत साहित्य

भागः - २, पत्रिका - ४

विषयः - दरिद्रचारुदत्तम्

दिनाङ्कः - 5-4-2015

गरिष्ठाङ्कः - १००

समयः - 10.00 A.M. to 1.00 P.M.

Max. Marks - 100

I. चारुदत्त प्रकरणस्य कर्तुः देशकालकृतीनां विषये प्रबन्धमेकमारचयत । 1×10=10

II. श्लोकत्रयस्य भावमाविष्कुरुत 3×6=18

१. यासां बलिर्भवति मद् गृहदेहलीनां

हर्सेश्च सारसगणैश्च विभक्तपुष्पः ।

तास्वेव पूर्वबलिरूढयवाङ्कुरासु

बीजाञ्जलिः पतति कीटमुवावलीढः ॥

२. किं त्वं भयेन परिवर्तितसोऽकुमार्या

नृत्तोपदेशविशदौ चरणौ क्षिपन्ती ।

उद्विग्नचञ्चलकटाक्षनिविष्टहृष्टि

व्याघ्रानुसारचकिता हरिणीव यासि ।

३. आलोकविशाला मे सहसा तिमिरप्रवेशसञ्छन्ना ।

उन्मीलितापि हृष्टिर्निमीलितेवान्धकारेण ॥

४. अद्यास्य भित्तिषु यथा निशि पाटितासु

छेतात् समासु सकृदर्पितकाकलीषु ।

काल्यं विषादविमुखः प्रतिवेशवर्गो

दोषांश्च मे वदतु कर्मसु कौशलं च ॥

III. सप्रसङ्गं षट् व्याख्यात

6×5=30

१. अर्थतः पुरुषो नारी या नारी सार्थतः पुमान् ।
२. एकस्मिन् दुर्लभो गुणविभवः ।
३. किं वा न कारयति मन्मथः ।
४. न पुष्पमोचनमर्हति लता ।
५. भक्त्या तुष्यन्ति दैवतानि ।
६. साहसे खलु श्रीर्वसति ।
७. स्वैदौषैर्भवति हि शङ्कितो मनुष्यः ।
८. निष्प्रभावा दरिद्रता ।

IV. पात्रचित्रणं कुरुत (चतुर्णाम्)

4×8=32

१. चारुदत्तः
२. विदूषकः
३. सज्जलकः
४. वसन्तसेना
५. मदनिका

V. नाटकीय परिभाषाया अर्थ सोदाहरणं लिखत (द्वयोरेव)

2×5=10

१. प्रस्तावना
२. नायिका _____
३. विष्कम्भकः
४. प्रवेशकः